

ЛЕКАРСКА КОМОРА СРБИЈЕ • SERBIAN MEDICAL CHAMBER

PREDLOG STAVOVA SKUPŠTINE LKS POVODOM STUPANJA NA SNAGU ČLANA 277. ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI REPUBLIKE SRBIJE 11.12.2008. GODINE KOJI SE ODNOSI NA DOPUNSKI RAD ZDRAVSTVENIH RADNIKA I PREDSTAVKE KOJU JE PO TOM PITANJU LKS UPUTILA USTAVNOM SUDU REPUBLIKE SRBIJE

Drage kolegice i kolege,

Na osnovu odluke Skupštine Lekarske komore Srbije, stručna služba Lekarske komore Srbije je pripremila i uputila Ustavnom sudu Republike Srbije: PREDLOG ZA UTVRĐIVANJE NEUSTAVNOSTI I NEZAKONITOSTI ČLANA 277. ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI REPUBLIKE SRBIJE, 11 avgusta 2008 godine.

Time se Lekarska komora Srbije usprotivila zakonskim rešenjima kojima se lekarstvu Srbije uskraćuje pravo na rad na osnovu Zakona o radu član 202 uz naglasak da se takav rad može ugovoriti isključivo sa drugim poslodavcem a ne sa istim, i da se vrši diskriminacija određene grupacije građana po osnovu profesije i uskraćivanja već dostignutih ljudskih prava protivno Ustavu Republike Srbije i Konvenciji Međunarodne organizacije rada (MOR) br. 111. koja se odnosi na zabranu diskriminacije u oblasti pristupa zapošljavanju i uslovima zaposlenja. Na kraju obrazloženog Predloga, a zbog moguće nenadoknadive štete članovima Lekarske komore Srbije ako član 277. ZZZ stupi na snagu, zatražena je privremena mera obustavljanja izvršenja člana 277. ZZZ do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Srbije. Nažalost, do danas, Komora nije dobila nikakav odgovor niti odluku od strane Ustavnog suda.

Anticipirajući ovakvu situaciju, Regionalna lekarska komora Vojvodine (RLKV) je od avgusta ove godine pokrenula niz aktivnosti preko svojih organa i posebnih odbora, da se učine dodatni naponi oko pripreme stava Lekarske komore Srbije o dopunskom radu. Istovremeno je Upravni odbor Lekarske komore Srbije dao nalog direktoru Komore i stručnoj službi Komore da pojačaju aktivnosti u komunikaciji sa drugim evropskim komorama u cilju pribavljanja njihovih zakonskih akata o temi dopunskog rada lekara u njihovim zemljama i njihovog stava kao asocijacije o tome, smatrajući da Srbija mora da ima usklađeno zakonodavstvo sa evropskim zemljama i u sferi zdravstvene zaštite pacijenata.

Od tada do danas, svi posebni odbori RLKV, koji su konstituisani i počeli sa radom u junu ove godine, razmatrali su problematiku dopunskog rada lekara, a stručna služba RLKV je pribavila informacije o dopunskom radu iz zakonskih rešenja sledećih zemalja:

Nemačka
Francuska
Izrael
Italija
Slovenija
Hrvatska

ЛЕКАРСКА КОМОРА СРБИЈЕ • SERBIAN MEDICAL CHAMBER

Mađarska
Rumunija
Slovačka
Crna Gora
Federacija Bosne i Hercegovine
Grčka
Bugarska

U međuvremenu Lekarskoj komori Srbije stigla su dva pisma podrške od strane Komora Austrije i Rumunije.

U svim, gore pobrojanim, zemljama Evrope i Izraelu, zakonom je omogućen dopunski rad lekara zaposlenih u državnim zdravstvenim ustanovama u privatnoj praksi, a u nekima od njih je omogućeno i osnivanje ličnih privatnih praksi od strane državnih lekara. Obrazloženja za takve mogućnosti svode se na jedno kao „cilj nad ciljevima“ a to je unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite i lečenja pacijenata, što bi trebao da bude cilj i naše države. Pogotovo u uslovima niskog kvaliteta opreme i uslova rada u državnim zdravstvenim ustanovama, a uz brži i efikasniji izbor željenih lekara od strane pacijenata. U većini pobrojanih zemalja na Internet stranicama zdravstvenih ustanova postoje podaci o zaposlenim državnim lekarima sa radnim vremenom i podatkom gde i kada rade u privatnim ordinacijama.

Zbog približavanja datuma kojim se po članu 277. ZZZ drastično menjaju uslovi rada za veliki broj članova Komore Srbije, predlaže se Skupštini LKS da zauzme stav protiv diskriminacije članova Komore u državnim zdravstvenim ustanovama koji imaju ugovore o dopunskom radu i članovima komore koji su se osnivanjem i opremanjem privatne prakse opredelili i za omogućavanje usluga svojih ordinacija, poliklinika ili klinika prema lekarima iz državne prakse, a sve sa ciljem što efikasnije i kvalitetnije dijagnostike i lečenja pacijenata. Kvalitet i kvantitet razvoja privatne prakse i saradnje državnih i privatnih lekara u ovih 15 godina to vrlo dobro pokazuje. Zadovoljstvo i broj usluga od strane pacijenta je sve veći i nailazi na podršku građana ove zemlje. Činjenicu, da se time pokreću i nesagledive posledice po porodice osnivača privatne prakse i državnih lekara koji su uložili porodična sredstva u prostore i opremu treba posebno naglasiti. Komentari u pravcu tzv. sedenja na dve stolice ili zabrana konkurencije su najblaže rečeno stvar neznanaja i nerazumevanja. Jednostavno, teško je osporiti činjenicu da sve razvijene zemlje i njihovi zakoni nisu sagledali to što neki naši građani ili kolege misle. Naprotiv, duboko smo ubeđeni da Srbija nema prava na autohtona mišljenja, suprotna stavovima Evropskih zemalja. Dosadašnja iskustva u prethodnih 18 godina su nam to gorko potvrdila.

U međuvremenu, tačnije, 25.11.2008 godine u „Sl.Glasniku RS“ br. 108 objavljen je Pravilnik o dopunskom radu lekara u Srbiji, koji je doneo Ministar zdravlja, čime su stavljene van snage sve dosadašnje instrukcije, priče i komentari oko mogućih načina uredjenja dopunskog rada .

ЛЕКАРСКА КОМОРА СРБИЈЕ • SERBIAN MEDICAL CHAMBER

Pravilnik stupa na snagu 3.12.2008 godine, tačnije 8 dana pre stupanja na snagu člana 277. ZZZ kojim se ukidaju svi vidovi saradnje između državne i privatne prakse u Srbiji čime su, naravno, najviše oštećeni pacijenti odnosno građani Srbije, kao što to na kraju svega i biva.

Donošenje Pravilnika o dopunskom radu 7 dana pre stupanja na snagu člana 277. ZZZ kojim se vrši diskriminacija profesije, ugrožavanje ljudskih prava lekara i pacijenata i krše zakoni Republike Srbije ne može biti prihvaćeno. Ministar sa svojim „timom“ je imao tri pune godine na raspolaganju da jedan banalan Pravilnik na 4 strane pripremi poodavno, da bi se lekari o tome informisali i pripremili za nove uslove poslovanja. Ovako, zakon stupa na snagu, pretnja otkazom stupa na snagu, a kada će se i kao novim Pravilnikom ponovo uspostaviti saradnja državne i privatne prakse, ne znamo? Uvreda je ovo pre svega za pacijente, za lekare, ali i za državu koja bira i drži na vlasti Ministre kojima treba 3 godine za donošenje Pravilnika na osnovu Zakona o zdravstvenoj zaštiti, član 199. stav 6. iz 2005 godine.

Za razliku od Ministra, Komora je od 12 meseci svog rada, 6 meseci posvetila aktivnosti na problemu dopunskog rada, odgovorno i seriozno razmatrajući zakonodavnu politiku evropskih zemalja i Izraela, tako da danas možemo odgovorno izneti svoj stav i učiniti prvi korak u zaštiti pacijenata i lekarske profesije radi održavanja dostignutog stepena kvaliteta lečenja pacijenata i njegovog unapređenja.

Zbog svega do sada iznetog iznosimo pred članove Skupštine Lekarske komore Srbije predlog stavova koje je UO LKS usvojio na predlog RLKV na sednici od 29.11.2008:

- 1. Članovi skupštine LKS su ogorčeni što Ustavni sud Srbije nije u zakonskom roku od 90 dana razmotrio obrazloženi predlog o neustavnosti i nezakonitosti člana 277. ZZZ.**
- 2. Skupština LKS se protivi rešenju koje nudi zakonodavac u članu 277. ZZZ zbog diskriminacije po profesiji i uskraćivanju dostignutih ljudskih prava lekarima i građanima zagarantovanih Ustavom Republike Srbije i Konvencijom MOR br. 111.**
- 3. Skupština LKS se protivi kršenju Zakona o radu Republike Srbije.**
- 4. Skupština LKS apeluje na primenu članova 199, 200, 201 i 202. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i nakon 11.12.2008. godine**
- 5. Skupština LKS insistira na poštovanju zakonitosti u radu privatnih lekarskih ordinacija od strane osnivača, ali i od strane stručnih saveta i rukovodstava državnih zdravstvenih ustanova, uz preuzimanje inicijative za promenu članova Zakona o zdravstvenoj zaštiti, u cilju očuvanja prava lekara na rad.**
- 6. Skupština LKS donosi odluku da će LKS ponuditi svu moguću pravno-savetodavnu i stručnu pomoć članovima Komore koji zbog gore pobrojanih činjenja dobiju automatske otkaze od strane poslodavca u državnim zdravstvenim ustanovama, a u**

ЛЕКАРСКА КОМОРА СРБИЈЕ • SERBIAN MEDICAL CHAMBER

cilju odbrane ljudskih prava i protivljenju diskriminacijama, sve do Evropskog parlamenta u Strazburu.

- 7. Skupština LKS smatra da je ponuda lekarima u državnoj praksi da podele svoje radno vreme u korist rada u privatnoj praksi izuzetno štetna za građane Srbije i dovodi kvalitet lečenja, edukacije i organizacije rada u državnim zdravstvenim ustanovama na ivicu ponora.**

- 8. Skupština LKS smatra da Lekarska komora Srbije mora da i dalje ima aktivno učešće u kreiranju zakonodavne politike u oblastima zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja i u tom cilju Komora treba da iskaže spremnost za svaki oblik saradnje sa državnim institucijama kao ravnopravan partner.**

Tekst ovih stavova dostaviti kao otvoreno pismo:

- Predsedniku Republike Srbije, Borisu Tadiću,**
- Predsednici Ustavnod Suda Republike Srbije, Bosi Nenadić,**
- Predsedniku Vlade Republike Srbije, Mirku Cvetkoviću,**
- Predsednici Narodne Skupštine Republike Srbije, prof dr Slavici Đukić Dejanović,**
- Zakonodavnom odboru Narodne Skupštine Republike Srbije**
- Odboru za zdravlje i porodicu Narodne Skupštine Republike Srbije**